

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Baltijos jūros regionas kaip lingvistinis arealas	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis (-i): prof. dr. Jurgis Pakerys	VU Filologijos fakulteto BKKI Baltistikos katedra
Kitas / a (-i):	

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis, pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Kontaktinė (auditorinė)	Pavasario semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Gebėti skaityti akademinis tekstus anglų k.	Gretutiniai reikalavimai (jei yra):

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento (-ės) darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	104	48	56

Dalyko (modulio) tikslas
Išnagrinėti svarbiausias lingvistinio Baltijos jūros arealo ypatybes (sintaksines, morfologines, fonologines) daugiausia dėmesio skiriant baltų kalboms ir jų faktų interpretacijai kaimyninių finų, germanų ir slavų kalbų kontekste

Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas (-ė) turės pagrindines žinias apie Baltijos jūros arealo lingvistines ypatybes ir gebės: (a) kritiškai naudotis svarbiausia Baltijos jūros arealui skirta literatūra; (b) analizuoti įvairius baltų ir kitų arealo kalbų reiškinius arealinės ir tipologinės lingvistikos požiūriu	Įtraukianti paskaita (klausimai ir diskusijos), atidusis akademinio teksto skaitymas ir aptariamų pavyzdžių analizė seminarų metu. Individualus darbas rengiant 2 darbus (naudojamasi akademinė literatūra ir internetiniais duomenų šaltiniais).	2 rašto darbai (vertinami pažymiais), pasirengimas ir dalyvavimas seminaruose (vertinamas pažymiu)

Temos	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiškų studijų laikas ir užduotys

	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Savarankiškai atliekamos užduotys
1. Įvadas: arealinės lingvistikos pagrindai.	2		2				4	3	Skaitinių ir juose pristatomų reiškinių analizė: Van Gijn & Wahlström 2023 arba Ruch & de Benito Moreno 2023
2. Baltijos jūros arealo socialinės ir lingvistinės istorijos apžvalga	2		2				4	3	Skaitinių ir juose pristatomų reiškinių analizė: Koptjevskaja-Tamm & Wälchli 2001: 616–624
3. Supersegmentiniai ir kiti fonologijos reiškiniai	2		2				4	3	Skaitinių ir juose pristatomų reiškinių analizė: Koptjevskaja-Tamm & Wälchli 2001: 637–646. Koptjevskaja-Tamm. 2006 arba Seržant 2024 (ištrauka)
4. Subjekto ir objekto linksniai, partityvo problematika, instrumentalis ir komitatyvas; vietos linksnių sistemos	2		4				6	6	Koptjevskaja-Tamm, Wälchli 2001: 646–674. Seržant 2024 (ištrauka)
5. Daiktavardžio klasė (giminė) ir jos sistemos paprastėjimas. Būdvardžių derinimas. Skaitvardžių sintaksė	2		2				4	3	Koptjevskaja-Tamm, Wälchli 2001: 692–704
6. Pirmojo savarankiško darbo konsultacijos ir pristatymai			2				2	10	
7. Lyginamosios konstrukcijos	2		2				4	3	Koptjevskaja-Tamm, Wälchli 2001: 682–685 Norvik & Saar 2023
8. Neveiksmažodinė predikacija. Predikatyvinis posesyvumas	2		2				4	3	Koptjevskaja-Tamm, Wälchli 2001: 692–704 arba Stassen 2001
9. Pasyvinės ir su pasyvu susijusios konstrukcijos. Refleksyvo ir medijo kategorijos	2		4				6	6	Koptjevskaja-Tamm & Wälchli 2001: 685–692 Holvoet 2001 Holvoet 2020: 1–28, 225–234

10. Evidencialumas	2		2				4	3	Koptjevskaja-Tamm, Wälchli 2001: 715–723 Wiemer 2006
11. Žodžių tvarkos klausimai (tranzityvinė konstrukcija, genityvas daiktavardiniame junginyje, adpozicijos, klausiamieji žodžiai)	2		2				4	3	Koptjevskaja-Tamm, Wälchli 2001: 715–723 Ambrazas 2006: 65–112
12. Antrojo savarankiško darbo konsultacijos ir pristatymai			2				2	10	
Iš viso	20		28				48	56	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
I savarankiškas rašto darbas	40	Semestro vidurys	Vertinant atsižvelgiama šiuos aspektus: 1. Probleminio klausimo formuluotę ir kritinę literatūros apžvalgą 2. Tinkamos baltų (ar kitų regiono) kalbų medžiagos įtraukimą ir interpretaciją 3. Pristatymą seminaro metu
II savarankiškas rašto darbas	40	Paskutinis seminaras	Vertinant atsižvelgiama šiuos aspektus: 1. Probleminio klausimo formuluotę ir kritinę literatūros apžvalgą 2. Tinkamos baltų (ar kitų regiono) kalbų medžiagos įtraukimą ir interpretaciją 3. Pristatymą seminaro metu
Rengimasis ir dalyvavimas seminaruose	20	Visas semestras	

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Ambrazas, Vytautas	2006	<i>Lietuvių kalbos istorinė sintaksė</i>		Vilnius: Lietuvių kalbos instituto leidykla
Holvoet, Axel	2001	Impersonals and passives in Baltic and Finnic. In Dahl, Östen & Koptjevskaja-Tamm, Maria (eds.), <i>The Circum-Baltic Languages. Typology and Contact</i> . Vol. 2: <i>Grammar and Typology</i> , 363–389		Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins
Holvoet, Axel	2020	<i>The middle voice in Baltic</i>		Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins
Koptjevskaja-Tamm, Maria & Wälchli, Bernhard	2001	The Circum-Baltic languages: An areal-typological approach, In Dahl, Östen & Maria Koptjevskaja-Tamm, (eds.), <i>Circum-Baltic Languages</i> , Vol. 2, 615–750.		Amsterdam: Benjamins
Koptjevskaja-Tamm, Maria	2006	The circle that won't come full: two potential		New York: Palgrave McMillian

		isoglosses in the Circum Baltic area. In Matras, Y., McMahon, A., & Vincent, N. (eds.), <i>Linguistic areas: Convergence in historical and Typological perspective</i> , 182–226		
Norvik, M. & Saar, E.	2023	Finnic comparative constructions in an areal context. <i>Finnish Journal of Linguistics</i> , 36, 131–176. https://doi.org/10.61197/fjl.126225 .		
Ruch, Hanna & Carlota de Benito Moreno	2023	Linguistic accommodation, In van Gijn, Rik, Ruch, Hanna, Wahlström, Max & Hasse, Anja (eds.). <i>Language contact: Bridging the gap between individual interactions and areal patterns. (Language Variation 8)</i> . DOI: 10.5281/zenodo.826909		Berlin: Language Science Press
Seržant, Ilja	[spausdi nama]	The Circum-Baltic Area, In Jan Fellerer & Neil Bermel (eds.), <i>Oxford Guides to the World's Languages The Slavonic Languages</i>		Oxford: Oxford University Press
Stassen, Leon	2001	Non-verbal predication in the Circum-Baltic languages. In Dahl, Östen & Koptjevskaja-Tamm, Maria (eds.), <i>The Circum-Baltic Languages. Typology and Contact</i> . Vol. 2: <i>Grammar and Typology</i> , 569–590.		Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins
Van Gijn, Rik & Wahlström, Max	2023	Linguistic areas, In van Gijn, Rik, Ruch, Hanna, Wahlström, Max & Hasse, Anja (eds.). <i>Language contact: Bridging the gap between individual interactions and areal patterns. (Language Variation 8)</i> . DOI: 10.5281/zenodo.826909		Berlin: Language Science Press
Wiemer, Björn	2006	Grammatical evidentiality in		

		Lithuanian (A typological assessment), <i>Baltistica</i> 41(1), 33–49.		

Papildoma literatūra				
Dahl. Ö., M. Koptjevskaja-Tamm (eds.)	2001	<i>The Circum-Baltic Languages: Typology and Contact.</i> (straipsniai, kurie nenumatyti skaityti seminaruose)	Vol. 1–2	Amsterdam: Benjamins
Van Gijn, Rik, Ruch, Hanna, Wahlström, Max & Hasse, Anja (eds.). 2023.		Language contact: Bridging the gap between individual interactions and areal patterns. (Language Variation 8). DOI: 10.5281/zenodo.826909 [straipsniai, kurie nenumatyti skaityti seminaruose]		Berlin: Language Science Press

Atnaujinta 2024 m. rugsėjo 22 d.